

Deloitte.

Kam kráčí skupinové pojištění?

Odborný seminář: Regulace distribuce pojištění
Karel Veselý, Hana Vondráčková

15. 4. 2025

Obsah

- 1 Skupinové pojištění terčem kritiky z více stran
- 2 4 klíčové oblasti dopadu novely ZDPZ
- 3 Co to znamená pro skupinové pojištění?

1 Skupinové pojištění terčem kritiky z více stran

Varování EIOPA k produktům CPI prodávanými bankami (8/2022)

Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022) vedoucí k aktuální novele ZDPZ

Přístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové činnosti

1 2 3

Varování EIOPA k produktům CPI prodávanými bankami (8/2022)

Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022) vedoucí k aktuální novele ZDPZ

Přístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové činnosti

EIOPA varovala banky a pojišťovny před vysokými odměnami a střety zájmů při distribuci CPI produktů.

EIOPA vydala 30. 8. 2022 varování týkající se tří produktů pojištění úvěrů (CPI), které byly předmětem tematického přezkumu*:

1. pojištění spotřebitelských úvěrů na bydlení (hypoték) (mortgage CPI policies)
2. pojištění spotřebitelských úvěrů (consumer credit CPI policies)
3. pojištění úvěrů z kreditních karet (credit card CPI policies)

EIOPA očekává, že všechny pojišťovny a banky (působící jako zprostředkovatelé pojištění) budou v plném rozsahu dodržovat směrnici o distribuci pojištění, včetně požadavků na POG.

* Tematického přezkumu se zúčastnilo celkem 174 pojišťoven a 145 bank. Sběr dat proběhl pomocí dotazníků v období 1. 7. – 15. 10. 2021, přičemž data se sbírala za období 2018-2020.

EIOPA varuje pojišťovny a banky, aby řešily situaci týkající se vysokých odměn a střetů zájmů v souvislosti s prodejem pojištění úvěrů, jinak mohou čelit opatřením v oblasti dohledu:

- V souladu s čl. 33 odst. 2 písm. b) směrnice o distribuci pojištění příkaz požadující, aby banka své jednání ukončila nebo aby takové jednání neopakovala, včetně toho, aby přestala uvádět na trh produkty, u nichž nelze dostatečným a přiměřeným testováním doložit, že vysoké provize jsou odůvodněny spravedlivým procesem tvorby cen –tj. produkty uváděné na trh v rozporu s článkem 6 nařízení v přenesené pravomoci o požadavcích na dohled nad produktem a jeho řízení.
- V souladu s čl. 33 odst. 2 písm. c) směrnice o distribuci pojištění zrušení registrace banky jako zprostředkovatele pojištění a její výmaz z vnitrostátního rejstříku.

Na konci roku 2024 spustila EIOPA nové zkrácené šetření (pouze u pojišťoven) s cílem ověřit, zda nastal postupný posun směrem k více zákaznický orientovaným produktům CPI.

1 2 3

Varování EIOPA k produktům CPI prodávánými bankami (8/2022)

Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022) vedoucí k aktuální novele ZDPZ

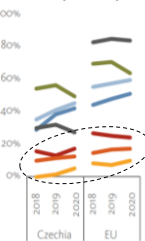
Přístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové činnosti

Co kritizovala EIOPA u CPI na základě dat z tematického přezkumu?

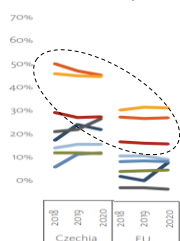
Nízký škodní poměr a vysoké provize pro banky

Produkty CPI s běžně placeným pojistným vs. jiné LoB

Průměrný škodní poměr

Provizní sazby

- Pojištění majetku proti požáru a jiným škodám
- Pojištění ztráty příjmu
- Pojištění motorových vozidel
- Pojištění léčebných výloh
- Pojištění spotřebitelských úvěrů
- Pojištění úvěrů z kreditních karet
- Pojištění spotřebitelských úvěrů na bydlení

Průměrný škodní poměr u CPI produktů byl pod 30 % (28 %, 18 %, resp. 8 %) a podstatně nižší než u čtyřech jiných LoB. Zbývajících 74 % až 92 % tvořily náklady a profit pojišťoven a bank.

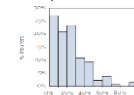

Provize pro banky pro tři produkty CPI byly ve většině případů nad 40 % hrubého předepsaného pojistného (a vyšší než u čtyřech jiných LoB). Vysoké provize nelze na straně bank podložit věrohodnou alokací nákladů.

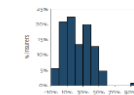
Kam kráčí skupinové pojištění?

Pojištění spotřebitelských úvěrů na bydlení

Škodní poměr

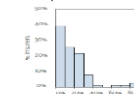

Provize

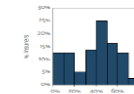

Pojištění spotřebitelských úvěrů

Škodní poměr

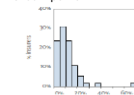

Provize

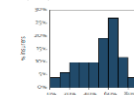

Pojištění úvěrů z kreditních karet

Škodní poměr

Provize

5

1 2 3

Varování EIOPA k produktům CPI prodávánými bankami (8/2022)

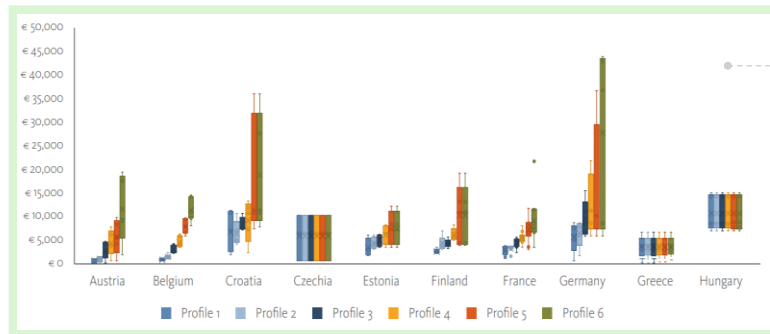
Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022) vedoucí k aktuální novele ZDPZ

Přístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové činnosti

Co kritizovala EIOPA u CPI na základě dat z tematického přezkumu?

Nízký škodní poměr a vysoké provize pro banky

Rozdíly cen pojištění spotřebitelských úvěrů na bydlení dle typu profilu spotřebitele:

Omezené? !
individuální
oceňování

Riziko střetu zájmů

66 % bank prodává pojištění úvěru jako skupinové pojištění (kde banka je v roli pojistníka, distributora a často také příjemce plnění) a váže ho na úvěrový produkt banky.

Kam kráčí skupinové pojištění?

6

1 2 3

Varování EIOPA k produktům CPI
prodávanými bankami (8/2022)Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022)
vedoucí k aktuální novele ZDPZ

Přístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové činnosti

SDEU rozhodl v konkrétní kauze, že distribuce skupinového pojištění je zprostředkování.

Rozsudek SDEU ve věci C-633/20 – týká se řízení

- Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV (federace německých spotřebitelských organizací).
- Proti TC Medical Air Ambulance Agency GmbH (pojistník, který uzavřel skupinovou pojistnou smlouvu na mezinárodní cestovní zdravotní pojištění, a prostřednictvím poskytovatele reklamních služeb nabízel spotřebitelům možnost se do pojištění za úplatu zapojit).

Žalobce se u německého soudu domáhal zastavení této činnosti žalovaného, protože ten nemá licenci zprostředkovatele. Zemský soud v Koblenzi žalobě vyhověl, žalovaný se odvolal ke Spolkovému soudnímu dvoru a ten předložil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku:

“Je podnik, který pro své zákazníky provozuje jako pojistník mezinárodní cestovní zdravotní pojištění [...] jakožto skupinové pojištění u pojišťovny, distribuuje spotřebitelům členství, která opravňují k nároku na pojistná plnění v případě onemocnění nebo úrazu, ke kterým došlo v zahraničí, [...] a dostává od přijatých členů odměnu za získané pojistné krytí, zprostředkovatelem pojištění ve smyslu [...] směrnice IMD, resp. IDD?”

Rozsudek ze dne 29. září 2022: Ano, je.

Tento výklad je v **rozporu s § 4 českého zákona o distribuci pojištění a zajištění (ZDPZ)**, podle kterého se činnost **pojistníka**, který na základě pojistné smlouvy s pojišťovnou nabízí v rámci svého podnikání **možnost stát se pojištěným, nepovažuje za zprostředkování pojištění** (byť ZDPZ aplikuje přiměřeně některé povinnosti vůči zákazníkům – zejména pravidla jednání a informační povinnosti).

Kam kráčí skupinové pojištění?

7

1 2 3

Varování EIOPA k produktům CPI
prodávanými bankami (8/2022)Rozsudek Soudního dvora EU (9/2022)
vedoucí k aktuální novele ZDPZPřístup ČNB k flotilovému pojištění při dohledové
činnosti

ČNB se při dohledu aktivně věnuje skupinovému pojištění.

- ČNB věnuje již delší dobu aktivní pozornost skupinovému (flotilovému) pojištění s cílem ochrany práv pojištěného jako koncového zákazníka.
- Ještě před rozsudkem SDEU C-633/20 vydán **dohledový benchmark č. 1/2020**:
 - cílený především na pojišťovny – např. „volba distribučního kanálu“, „výběr a průběžný monitoring činnosti pojistníka“ ...
- **Kontroly** pojišťoven zaměřené na produktové řízení (včetně tématu tvůrce vs. spolutvůrce) a **value for money** (nejen kvantitativní, ale i kvalitativní posouzení – např. postavení pojištěného v rámci skupinového pojištění).
- Aktuální **kontroly některých distributorů skupinového pojištění** (informační povinnosti, jednání se zákazníkem).
- **Stanovisko ČNB 1/2025**: K osvědčení o absolvování vzdělávání pro zprostředkování pojištění pojistníkem a oznámení související skupiny odbornosti do registru ČNB

DATEUM: 4. 3. 2020

ČNB
NÁRODNÍ
BANKA

**Dohledový benchmark č.1/2020
k některým povinnostem pojišťovny a pojistníka při nabízení možnosti
stát se pojištěným**

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) tímto benchmarkem sděluje svá dohledová očekávání v souvislosti s regulací nabízení možnosti stát se pojištěným podle § 4 zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „ZDPZ“) účinného od 1. 12. 2018.

1. Oprávnění pojistníka nabízet možnost stát se pojištěným

Ustanoveními § 4 odst. 1, 3, 4, a 7 ZDPZ jsou stanoveny podmínky, za kterých může pojistník

EIOPA*: „Jedna ze dvou dohledových priorit v pojišťovnictví na rok 2025 je value for money (explicitně zmíněna CPI a neživotní pojištění).“

* Union-wide strategic supervisory priorities – focus areas 2025, EIOPA-BoS-24/311 (publikováno 19. listopadu 2024)

Kam kráčí skupinové pojištění?

8

2 4 klíčové oblasti dopadu novely ZDPZ

Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti

Obchodní modely

Odborná způsobilost

Pravidla obchodního jednání

1 2 3

Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti

Obchodní modely

Odborná způsobilost

Pravidla obchodního jednání

Distribuce skupinového pojištění je nově zprostředkováním se všemi povinnostmi dle typu PZ.

Regulatorní požadavek

- Pojistník nebo někdo jiný jeho jménem nabízí možnost stát se pojištěným = zprostředkování tzn. povinnost registrace jako SZ, VZ nebo DZ s odborností skupinové pojištění.
- S registrací však jsou spojené povinnosti dle typu zprostředkovatele.

Praxe bankopojištění

- Skupinové smlouvy jsou typicky hlavním nebo významným typem pojištění (velký objem pojistného i výnosů pro banku).
- U skupinových smluv je typicky banka pojistník.
- Banky v ČR jsou dnes v roli SZ, VZ i bez registrace.
- Banky mohou skupinové pojištění nabízet i přes další partnery (typicky s bankovními produkty), kteří také budou muset řešit registrace.

Klíčová témata z praxe implementace

- SZ nová registrace/rozšíření znamená:
 - Předpisová základna
 - Kontrolní systém
 - Systém vyřizování stížností
 - Produktové řízení
 - Povinnost jednat v nejlepšího zajmu klienta
 - Archivační povinnost
 - ...

1 2 3 Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti Obchodní modely Odborná způsobilost Pravidla obchodního jednání

Subjekty zastupující pojistníka musí splňovat podmínky řetězení.

Regulatorní požadavek

- Povinnost být registrovaný zprostředkovatel = platí pravidla možného zastupování.
- Oproti distribuci individuálních pojistných smluv je zde možné, aby SZ pojistník byl zastoupen jiným SZ.

Praxe bankopojištění

- Banka v roli pojistníka je typicky zastoupena zaměstnanci i dalšími subjekty jednajícími se zákazníkem pro nabízení možnosti stát se pojištěným.

Klíčová témata z praxe implementace

- Ověření, zda stávající obchodní model může dle podmínek zastupování fungovat.
- Co je vhodné řešení pro partnery, kteří dnes nemají licenci pojišťovacího zprostředkovatele nebo jsou VZ pro někoho jiného?
- Vyjasnění si povinností a odpovědností s nově vzniklou vazbou zastoupení SZ pojistníka jiným SZ.
- Otázka načasování úpravy registrace v rámci přechodného období.

Banka Pojistník

SZ

VZ

Bez registrace

Kam kráčí skupinové pojištění? 11

1 2 3 Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti Obchodní modely Odborná způsobilost Pravidla obchodního jednání

Musíte přeškolit obchodní síť v odborných znalostech a nastavit její následné vzdělávání.

Regulatorní požadavek

- Získání odborné znalosti (u akreditované osoby) v oblasti zprostředkování pojištění pojistníkem.
- Následné vzdělávání v rozsahu 15h ročně.
- Maturita (všeobecné znalosti) – *výjimka pokud 1.7.2022-30.6.2025 nepřetržitě distribuoval skupinové pojištění (popř. pokud pro něj platí výjimka z předchozí verze zákona).*

Praxe bankopojištění

- Banku často zastupují zaměstnanci, u některých bank může jít o velké množství osob.
- Povinnost i pro partnery banky poskytující její skupinové produkty.
- Pokud banka je dnes i SZ/VZ – téma vzdělávání pro její zaměstnance není úplně problematické (opravdu?).

Klíčová témata z praxe implementace

- Vyjasnit přechodové období vč. přístupu k nováčkům/novým partnerům.
- Časová náročnost a nákladnost u obchodníků poskytujících pouze skupinové pojištění.
- Někteří partneři banky – téma maturita.

Kam kráčí skupinové pojištění? 12

1 2 3 Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti Obchodní modely Odborná způsobilost Pravidla obchodního jednání

Pro skupinové pojištění musíte zavést obdobný proces obchodního jednání s klientem jako pro individuální pojištění.

Regulatorní požadavek

- Na produkty skupinového pojištění se aplikují regulatorní požadavky jako u individuálních smluv (již nejen přiměřeně vybrané paragrafy nýbrž plně všechny).
- Navíc:
 - Vydat potvrzení o pojištění („pojistka“).
 - Upozornit na důsledky spojené s tím, že se nestává pojistníkem.

Zjišťování cílů/požadavků a potřeb klienta

Doporučení zprostředkovatele

Předsmluvní informace a ZJI vč. zdůvodnění v dostatečném předstihu

Sjednaná smlouva vč. vyhodnocení nesouladů s požadavky klienta, potvrzení

Praxe bankopojištění

- Větší množství různých typů skupinového pojištění.
- Mnoho SW nástrojů, kde je implementován proces jednání s klientem.

Banka již teď v roli zprostředkovatele = zkušenost s nastavením obchodního jednání u individuálních smluv, i tak mají skupinové produkty svá specifika

Banka pouze v roli pojistníka = obchodní jednání má již teď mít nastaveno přiměřeně (? realita), nemá zkušenost s dalšími povinnostmi z role typu zprostředkovatele

Klíčová témata z praxe implementace

- Jednat v nejlepším zájmu klienta (porovnání z více pojistných produktů).
- Co je doporučená varianta pojištění a jak ji zdůvodnit.
- Vyhodnocení možných nesouladů mezi požadavky klienta a sjednanou smlouvou.
- Zajištění rekonstruovatelnosti.
- Produkty „zdarma“.

1 2 3 Registrace zprostředkovatele a s tím spojené povinnosti Obchodní modely Odborná způsobilost Pravidla obchodního jednání

Jaké témata může banka v realitě při implementaci novely např. řešit?

Banka
S Skupinové smlouvy,
I Individuální smlouvy (pojistník, SZ)

- V nejlepším zájmu klienta - porovnání substitučních produktů např. CPI a ŽP na zajištění úvěru (všechny kanály)
- Zpracování do svých procesů produktové řízení (cílové trhy, distribuční kanály)

Obchodníci na pobočce

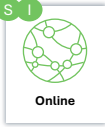
Hypoteční specialista

- Následné vzdělávání

Call centrum

- Maturita
- Následné vzdělávání
- ZJI v dostatečném předstihu
- Neautomatizovaný proces – dostatečné kontroly

Online

- Zjišťování potřeb a poskytnutí doporučení
- Rekonstruovatelnost obchodního jednání
- Produkty „Zdarma“

Kam kráčí skupinové pojištění?

3 Co to znamená pro skupinové pojištění?

Povinnosti spojené s účinností novely ZDPZ

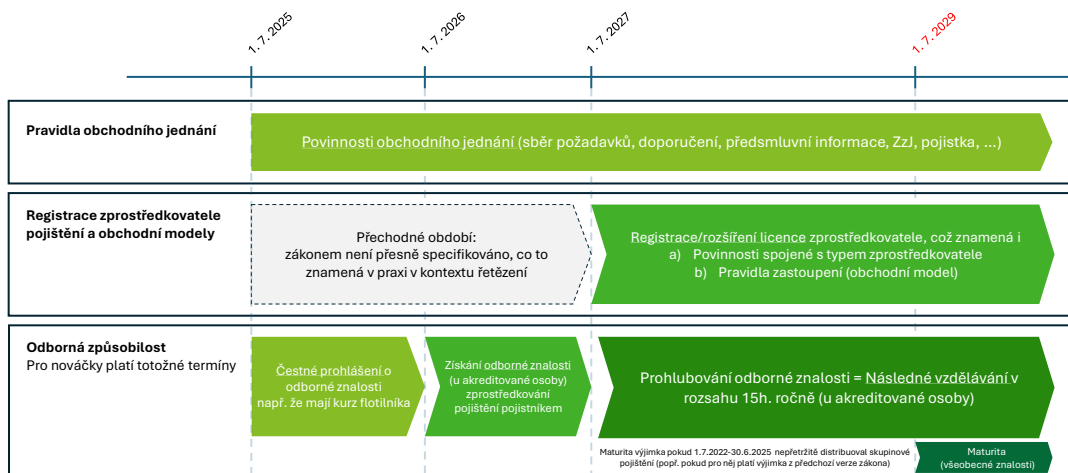
Koncepční směr skupinového pojištění

1 2 3

Povinnosti spojené s účinností novely ZDPZ

Koncepční směr skupinového pojištění

Dokdy musí být jednotlivé požadavky novely implementovány?

Kam kráčí skupinové pojištění?

16

Jaké jsou dopady na vaši strategii skupinového pojištění?

- 01 **Skupinové pojištění dává v řadě situací stále dobrý smysl (sjedná ho pojistník pro pojištěné, ...)**
 - Ne ale nutně všude, kde dnes!
- 02 **Produktové řízení i distribuce skupinových pojištění paralelně s individuálními**
 - Obhájím stále plošné nastavení ceny skupinovek? (např. CPI bez věku?)
- 03 **Nutnost posílit proces distribuce skupinového pojištění**
 - Jak uchovat administrativní či cenové výhody skupinovky a současně transparentně zapojit konečného zákazníka.
- 04 **„Test“ – umím skupinovku opravdu udělat levněji?**

Kam kráčí skupinové pojištění?

17

Deloitte.

Kontakty:

Karel Veselý
Partner, Insurance Advisory
kvesely@deloittece.com
+420 605 227 143

Hana Vondráčková
Senior Manager, Insurance Advisory
hvondrackova@deloittece.com
+420 739 348 961

Seznam zkratek

- **CPI** – Credit Protection Insurance
- **ČNB** – Česká národní banka
- **DZ** – doplňkový zprostředkovatel
- **EIOPA** – European Insurance and Occupational Pensions Authority (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penze)
- **IDD** – Insurance Distribution Directive (Směrnice o distribuci pojištění)
- **IMD** – Insurance Mediation Directive (Směrnice o zprostředkování pojištění, předchůdce IDD)
- **SDEU** – Soudní dvůr Evropské unie
- **SZ** – samostatný zprostředkovatel
- **VZ** – vázaný zástupce
- **ZDPZ** – zákon o distribuci pojištění a zajištění
- **ZzJ** – záznam z jednání

Kam kráčí skupinové pojištění?

19

Deloitte.

- Deloitte označuje jednu či více společností globální sítě členských společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) a jejich dceřiné a přidružené subjekty (souborně „organizace Deloitte“). Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských společností a jejich přidružených subjektů je samostatným a nezávislým právním subjektem, který není oprávněn zavazovat nebo přijímat závazky za jinou z těchto členských společností a jejich přidružených subjektů ve vztahu k třetím stranám. Společnost DTTL a každá členská společnost a přidružený subjekt nese odpovědnost pouze za své vlastní jednání či pochybení, nikoli za jednání či pochybení jiných členských společností či přidružených subjektů. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací najdete na adrese www.deloitte.com/about.
- Společnost Deloitte je předním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a jiných ověřovacích služeb, daňového a právního poradenství, podnikového a finančního poradenství a poradenství v oblasti rizik, které využívá téměř 90 % společností umístěných v žebříčku Fortune Global 500[®] a tisíce dalších soukromých společností. Naši lidé dosahují měřitelných a spolehlivých výsledků, které pomáhají posílit důvěru veřejnosti v kapitálové trhy, umožňují klientům transformovat se a prosperovat a ukazují cestu k silnější ekonomice, spravedlivější společnosti a udržitelnému rozvoji. Deloitte čerpá ze své více než 175leté historie a působí ve více než 150 zemích a regionech. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým přibližně 457 000 odborníků Deloitte na celém světě dělá věci, které mají smysl, navštivte www.deloitte.com.
- Toto sdělení obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“) ani žádná z členských společností její globální sítě či jejích přidružených subjektů (souborně „organizace Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady ani služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na vaše finance či podnikání, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem.
- Nejso poskytována žádná prohlášení, záruky ani závazky (výslovně ani konkludentně) ohledně přesnosti nebo úplnosti informací v tomto sdělení a společnost DTTL, její členské společnosti, přidružené subjekty, zaměstnanci ani zástupci nenesou odpovědnost za jakékoli ztráty nebo škody vzniklé přímo nebo nepřímo v důsledku sepsání se na toto sdělení jakoukoli osobou. Společnost DTTL, její členská společnost a jejich spřízněné subjekty jsou samostatnými a nezávislými právními subjekty.
- © 2025 Pro více informací kontaktujte Deloitte Česká republika.